

ТОШКЕНТ ХАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 88 (3570).

4

МАЙ

ПАИШАНБА

1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

БАҲОР, МЕХНАТ,

ТИНЧЛИК БАЙРАМИ

МОСКВА МЕХНАТКАШЛАРИНИНГ 1967 ЙИЛ 1 МАЙ НАМОЙИШИ

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИНИНГ БИРИНЧИ МАЙИ

ҚИЗИЛ МАЙДОНДА ПАРАД ВА НАМОЙИШ

1967 йилнинг биринчи майи Москвага баҳор кўнгилининг ёрқин нурлари билан бирга кириб келди. Барча мамлакат меҳнаткашлари халқаро бирдамлигининг бу йилги байрамини, меҳнат аҳлининг бирлик байрамини совет халқи ажойиб юбилей — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги бугага кутиб олди.

Россия пролетариати меҳнаткашлар бирдамлиги кунини махфий йиллар — «Майкалар»да эмас, балки биринчи бўлиб ошқора ҳолда Россия шаҳарларининг катта кўчалари ва майдонларида шорлар ва революцион кўшиқлар билан кутиб олган 1917 йилнинг биринчи май тоғидан бери орада эллик йил ўтди.

Улуғ Октябрь бошланмасдан оқ меҳнатчи халқ қандай йил билан боғлиқ, қайси томонда туриб жанг қилишини билар эди.

«Биз» — деб баған эди «Правда» 1917 йилнинг биринчи майида. — подшоҳи агарди ташладик, сийёсий эркинликлар олишга муваффақ бўлидик Ленин капиталнинг ҳумронлиги, одам одами ээши, ёланга куллик сақлади турди. Биринчи май кунинда биз бутун капиталистик тузумга, мана шу тузум ва эксплуатация тузумига чек қўйиладиган пайт келди. Чунки тиним курашаверамиз, деб қасамд қиламиз».

Бу оруз ярим йилдан сўнг ушладди. Ишоният тарихида янги давр — социализм даври бошланганлигидан бутун дунёга дарак берган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қизил байроғи Россия устида ҳилларди.

... Мамлакатнинг энг катта майдони Қизил майдоннинг байрам беагани куёш нурлари айниқса ярқирайиб турди. Гуминг пештоқда — Маркс, Энгельс, Ленин портретлари билан жуда катта қизил байроқ осилди. Шу бипо деворида «Иясини марксизм-ленинизм» деган шпор ёзилган алов кўзга ташланади. Унинг ҳар икала томонидаги билин пашолар совет халқи КПСС XXIII съездининг қарорларини қандай бажарганлигини акс эттирган. ГУМ олдиде Советлар мамлакатидеги 15 республиканин байроқлари ҳиллирамоқда, қадимий Кремль деворида эса СССРнинг ва иттифоқдос республикаларининг давлат герблари кўзга ташланади.

«Иясини меҳнаткашларининг халқаро бирдамлик кунини ва бутун дунё ишчилар синфининг қардошлик кунини — Биринчи Май!»

«Иясини Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!» — майдондаги байрам беа-

ганиннг ҳаммаси мана шу шорлар маазунини ифодалайди. КПСС Марказий Комитетининг чақирқиқлари бу ерда халойқининг шу соатдаги хурсандлик кайфиятига мос бўлиб тушмоқда. Қизил майдоннинг вақт ўта берган сари сип-силлик бўлиб кетган тошлари устида кўшилар мунтазам саф тортиб турибди.

Саноат ва қишлоқ ҳўжалик ил-ғорлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари, кўзга кўринган саркардалар Қизил майдонда тўланишган.

Коммунистик ва ишчи партияларининг делегациялари, чет эл жамоат ташкилотларининг вакиллари биринчи майни москваликлар билан байрам қилмоқ учун пойтахтга келишган. Бу ерда дипломатик корпус аъзолари, совет ва чет эл журналистлари ҳам турибди.

Мавзолейнинг марказий минобариде — Л. И. Брежнев, Г. И. Вороков, А. П. Кириленко, А. И. Косигин, К. Т. Мауиров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Сулов, А. И. Шелепин, В. В. Гришин, П. Н. Дегенев, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андронов, И. В. Канитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқлар.

10.00. Парадди қабул қилувчи СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршалли А. А. Гречко Спасская башня дарвозасидан очик машинада чиқиб келади.

СССР Мудофаа министри парад қўмондони — Москва ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи май байрами, танк қўшинлари генерал-лейтенанти Е. П. Ивановскийнинг рапортини қабул қилади. Майдонда бир овоздан айтиладиган ҳарбий «ура» садолари янграйди. Колонна бўлиб саф тортиб турган жангчилар маршалиннг биринчи май байрами билан қилган муборакбодига мана шундай жавоб берадилар.

СССР Мудофаа министри қўшинларни айланб чиқад, В. И. Ленин мавзолей минобарига кўтарилиб, нутқ сўзлайди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳўкумати номидан ва уларнинг тошчиларига бипоан Мудофаа министри парад қатнашчиларини, Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг, чет эллик меҳмонларни 1 май кунини қандай табрикляди ку қутлади.

Бу йил, дейди у, халқаро байрам биринчи май ажойиб бир вақтда ишониланмоқда. Совет кишилари бу катта тарихий сана — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги бугага кутиб олди.

Совет Иттифоқи барта тинчлик-севар халқлар билан бирга ҳаракат қилиб, деди министр, янги жаҳон урушининг олдини олиш, халқаро кескинлики юмшатиш учун, қуролланш пойсисини тўхтатиш учун курашиб келмоқда.

Бироқ, реакцион империалистик доиралар тарихинг бошининг тўхтатиб қолишга, халқаро майдонда янги муносабатларининг қарор топишга ҳалақат беришга уринмоқдалар. Америка Қўшма Штатларининг монополистик буржуазияси асосий агрессив куч бўлиб турибди. Мана шу монополистик буржуазиянинг фараси мақсадларини қўлаб Вьетнам халқига қарин жейноткорона уруп олиб боришмоқда, ер қуррасининг бошқа районларидаги вазиат кескинлаштирилмоқда. Германия Федератив Республикасининг реваншистик кучлари Америка империалистлари билан иттифоқ бўлиб тобора актив ҳаракат қилмоқдалар.

Империалистларнинг агрессив ҳаракатлари, деб давом қилди А. А. Гречко, ҳозирги халқаро вазиатини илдири равишда мураккаблаштирмоқда. Бу эса жаҳондаги барча революцион, прогрессив кучларнинг бирлигини ва, аввало, социализм мамлакатларининг бирлигини, жаҳон коммунистик ҳаракатининг ийсиллигини қаттиқ талаб қилади. Ишонч билан шунини айтиш мумкинки, Хитойин ҳам ўзини олаш ҳолда барча социалистик мамлакатлар нардош Вьетнам халқига ёрдам беришда бир ёқдан бош чиқариб ҳаракат қилганликлариде яди, империалистик агрессорларининг Вьетнамдаги авантюраси барбод бўладиган пайтга эа теэрқ келган бўлур эди.

Совет Иттифоқида келганда, у бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан бирга бундан бун ҳам уруш оловини ёвувчиларни илловлаш учун зўр бериб кураша беради, қахрамон Вьетнам халқига актив ва ҳар томонлама ёрдамни бераверади. Халқаро вазиат кескинлашган шароитда, деди СССР Мудофаа министри, партиямиз ва Совет ҳўкумати давлатимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада ошириш, унинг қуролли кучларини мустақамлаш учун барча зарур чораларни қўйиверади.

Улуғ Октябрь вужудга келтирган, Коммунистик партия ўстириб

тарбиялаган совет қуролли кучлари, деди пировадиде А. А. Гречко, халқимизнинг тинчлиги ва халфисиллиги маҳкам қўриқламоқдалар. Улар қардош социалистик армияларининг жангчилари билан жанговар ҳамдўст бўлиб, Октябрь галабаларини, социализм ва коммунизм улуғ ишини қўшберлик билан муҳофаза қилиб турибдилар.

Қадимий Кремль деворлари нариёғида салот бериб отилган тўплар гумбуралиди. Совет Иттифоқи тимни қудратли илграйди.

Кўшиларнинг тантанали ўтиши бошланади.

Парадди бошлаб берган ёш барабанчилар ротаси галаба марши садоси остида майдондан ўтади. Улар кетидан ҳарбий академиялар ва билим юрталарининг батальонлари ўзларининг жанговар байроқлари остида қадам ташлаб келадилар. Бу ҳарбий академияларни ва билим юрталарини битириб чиқилган ветеранларининг муносиб ўринбосарларидилар.

Ф. Э. Дзержинский номидаги дивизия жангчилари майдонга кириб келди. Москва ва Калининдаги суворовчилар билим юрталарининг ёш наҳимчуларининг колонналари ҳамisha бўлаётди. Бу сафар ҳам трибунадгиларни ҳайратда қолдиради. Улар — қуролли кучларимизнинг келажати, эртакни кутини.

Майдонга жанговар техника кириб келди. М. И. Калинин номидаги гвардиячи мото ўқчи танк дивизиясининг жангчилари бронетранспортёрларда кириб келмоқда. Енбошида — «қанотли пнеда кўшиларининг» — ҳаво-десант кўшиларининг эмблемаси оқариб кўриниб турган автомашиналар шипиллаб ўтиб бормоқда. Десаантчилар қудратли турбовинтли транспорт самолётлари билан ва жуда хидма-хил жанговар техника билан қуролланганлар, шунинг учун ҳам улар ҳозирги замон урушида катта-катта стратегия вазиафларини ҳал қила оладилар.

Параднинг традицион қатнашчи — гвардиячи кантемир танк дивизиясининг жанговар машиналари мунтазам пўлат саф тортиб, майдонга кириб келганда ҳаммаёқини қудратли моторларининг гувудлаши босиб кетади.

Танклар кетидан артиллериячилар — турли калибрдаги ўқда отар тўплар, катта қувватга эга бўлган замбараклар майдонга кириб келди.

Ракетачиларининг юриши зениг техникасини наложини қилиш билан бошланади. Ҳаво ҳўкумидан мудофаа қисмлари ва қўшиқларини шундай техника билан қуролланганлари, шу тўфайли улар дунманиннг ҳар қандай тезлик билан ва ҳар қалча баяндликда

келатган ҳозирги замон учар аппаратини емириб ташлай оладилар. Тактик ракеталарни тортиб келатган тигачлар майдонда пайдо бўлади. Тез юрар, чақмон ва қудратли бу ракеталар қуруқликдаги қўшиқларининг ўт олувчи асосий кучи бўлиб қолди. Сўнгра булардан ҳам дақиқатинор қурол бўган оператив-тактик ракеталар қолониси майдонга кириб келди.

Совет ҳарбий-дегизга «флот» сув ости кемаларининг балдестик ракеталарини тегачлар майдондан олиб ўтади. Ракеталар билан қуролланган сув ости атом кемалари флотимизнинг асосий кучи бўлиб қолди. Чеklangмаган узок марсофага сузиб бора оладиган сув ости атом кемалари душман объектларидан бир неча юз минг километр нарида туриб ҳам шу объектларга қарши зарба бера олади.

Ҳарбий парадди стратегия вазиафларини бажарувчи ракета қўшиқларининг бўлимчалари тугаллайди. Ракета қўшиқлари ракеталар билан қуролланган сув ости атом кемалари билан бирга Ватанимизнинг асосий ҳарбий қудратини, агрессорини тийиб турган асосий восита ва уни урушда кескин тор-мор келтирадиган асосий восита бўлиб турди.

Ленин партияси бунёдга келтирган ва тарбиялаган ракета қўшинлари ҳамма вақт жанговар тайёр ҳолда турибди, улар Ватанимизнинг маифаатларини империалистик ҳамлаларидан ҳимоя қила олади.

Ҳарбий парад тугади. Минг кишилик ҳарбий оркестр майдондан ўтади.

«Ура» садолари янграйди. Марш — параднинг минг-миглаб қатнашчилари «Ленинчи Марказий Комитетга шон-шарафлар! Шон-шарафлар! Шон-шарафлар!» деб қайта-қайта такрорлайдилар. Шу пайтда болалар Мавзолей минобарига югуриб чиқиб, партия ва ҳўкумат раҳбарларига гуллар тутқизадилар.

Майдонга қизил паннолар ва «Юбилей йилни муносиб кутиб олайлик» деган чақирқиқлар билан беазтилган автомашиналар кириб келди. Москва меҳнаткашлари биринчи май колонналарида қадам ташлаб ўтмоқдалар.

...Совет давлати юбилейи шарафига бошланган мусобақа ташаббуслари бўлган автозаводчилар, пойтахтдаги яна бир автомобиль заводининг — кичик литражи автомобиль заводининг ишчилари, «Красний пролетарий», Оржоникидзе номидан ва координатли расточка ставоклари ишлаб-чиқарадиган заводларининг ишчилари ўтиб бормоқдалар.

Биринчи май намойишига чиққан завод колонналарининг деярлик ҳаммаси ҳўжалик ислототи мавзунини ифодалайдиган қилиб беазтилган. Ўтган кварталда Москвада 198 та ишлаб чиқарин коллективни янги иқтисодий система негизда ишлади. Юбилей йилининг охиригача уларга яна 337 завод ва фабрика қўшилди.

Байрам колоннасида СССР Фаилар Академиясининг коллективини қадам ташлаб келмоқда. Совет ҳокимиятининг эллик йилли мобайлида у ҳақиқатан жуда катта ишлар қилди.

Совет кишилари Европа Коммунистик ва ишчи партияларининг Европа халфисиллиги масалаларига бағишланган конференциясини ҳўжикатларини қизгин матбуудладилар. «Европада тинчлик ва халфизлик учун», «Курашаётган Вьетнам билан жанговар бирдамликни мустаҳкамлайлик» — мана шу сўзлар

ёзилган транспарантлар намойишчиларининг сафлари устида бланд кўтарилиб турибди. Москваликлар Грецияда демократлар ва ватанпарварлар қўлаб таъйиб ва репрессия қилинаётганлига қарши кескин норозилик билдиришмоқдалар. Меҳнаткашларининг халқаро бирдамлик байрами кунинда ҳам москваликлар: «Вьетнамдан қўлингизни торти!» «Мазлум халқларга озодин!» «Греция ватанпарварларига озодин!» деб талаб қилдилар.

Москва индустриясини халқ ислототи моллари ештириб берувчи корхоналардан иборат. Тўқимачиларининг коллективлари Қизил майдондан ўтиб бормоқдалар. Маданият ходимлари қўни ишчилар армиясининг номиндалари — театр ва киноларнинг артистлари, кутубхоналарининг ходимлари, китоб нашр қилувчи мутахассислар колонна-колонна бўлиб ўтишди.

Пойтахт ишчилар синфининг энг кўп сонли отряди бўлган бинкорлар Қизил майдонга кириб келди. Улар ихтисослаштирилган ташиқлотларнинг монтажчилари билан бирга Москваини кун сайин чиройли ва тагин ҳам обод қилмоқдалар. Москваликлардан ярим миллионга яқин ишчи янги қурилган уйларга кўчиб кириди. Пойтахт аэровоклини янги жамоат биполари билан беазлади.

Останкинодаги телевизион башня бинкорлари — ҳозир колонна-колонна бўлиб ўтаётган мана шу азаматлар антеннаининг охириги бугунини биринчи май арафасида ўрнатиб бўлиди. Энди Москвадаги бу башня планетамизнинг энг бланд ишооти бўлиб қолди. Мана энди, биринчи майнинг портоқ кунинда башня теласида Владимир Ильич Ленин портрети чиқилган байроқ, улуғ Октябрининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёрланган мамлакат байроғи қилираб турибди.

Қизил майдондан репортаж берган ТАСС мухбирлари: В. БЕЛИВ, Г. КУДРЯВЦЕВ, А. МЕДВЕДЕВ, С. ФРОЛКИН, А. ШАПОВАЛОВ.

АБДУЛЛА ОРТИҚОВ ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ Тўғрисида

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети Социалистик Меҳнат Қахрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутаты, колхоз ишлаб чиқаринининг кўзга кўринган ташкилотчиси, Тошкент области Янгийўл районидеги 4-мантаба-интернатга берилсин, Тошкент шаҳридаги Чигатой кабристинида Абдулла Ортиқовнинг қабри устига ёдгорлик ўрнатилсин.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Совети дам-шамба куниндан 8 май душанба кунини 1967 йил 7 май ак-нинг кўчиринга қарор қилди.

ЛЕНИН ВАСИЯТЛАРИГА СОДИҚМИЗ

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАЙ ПАРАДИ ВА НАМОЙИШИ

Ленин майдони биринчи майнинг байрам либосида, ҳам кўржамада кутиб олди. Бу майдон ҳозир Ўзбекистон пойтахтининг марказига эмас, Тошкент номи билан аталувчи улкан бутуниттифок кўришнинг маркази ҳам бўлиб қолди. Совет ҳокимиятининг эллигини баҳорини шу майдон ва бутун шаҳар тарихига абадий ёзиб қолдирилган бўлди. Шу кунини шайхоналар билан турган аъён намойиши жанубий чеккада эълон қилинган кўчанинг кўчалари билан бирга тўлган турди. Тошкентда аниқ баланд бўлган ва юбилей йилида металл, бетон, шинадан ўн тўрт қаватли қилиб қурилганлар иморатини куриш учун ясалган қурилмаларнинг етмиш метрлик башнялари байроқ дастаси вафизасини бакарди. Шу кунини улкан қурилмаларнинг жим-жимдор кўчалари «тинчлик, меҳнат, озодин...» деган энг қимматбахо юниси осмон узра кўтарди. Зағори «одир остида қилдирилган турган қизил транспарантга шу сўзлар ёзилган эди.

Бўшликларга, янги биноларнинг пойдеворлари қўйилиб, деворлари қилинганларга айтилган кўчаларда 1 Май оғрабала Тошкентнинг ҳамма районидаги ўнлаш кўчалардан Ленин майдони ва йўл олган байрам колонналарининг маршрутини кўрсатиб турар эди. Ана шу колонналар барча иттифоқдор республикаларнинг байроқларини кўтариб борган эди. Улар ярим асрнинг ҳамма йиллари мобайнида Ўзбекистон ана шу қардош республикалар билан ёнма-ён қадим ташлаб келди ва Лениннинг қардош бўлишига деган васиятларига илҳос қўйган иттифоқдор республикалар маънавияти пайдаланган Тошкентга ёрдам бериш учун келдилар.

Соат тўқичига яқинлашганда, Мехмонларга яқинлашганда минбарлар гавжум. Улуғ Октябрь революциясининг ветеранлари, Туркистон Совет ҳокимиятининг ўнлаш кўчаларидаги жангларнинг иштирокчилари, индустриалтириш ва қўқоқлаштириш фронтининг жангчилари, Улуғ Ватан урушининг қарамонлари, СССР ва Ўзбекистон Республикаси Олий Советларининг депутатлари, министрлар, танкида фан, маданият, санъат арбоблари шу ерда туришди.

«Яшасин меҳнаткашларнинг халқаро бирдмлик кунини, бутун дунё ишчилар синфининг бирлиги ва қардошлик кунини — 1 Май!» сўзлари тўлган турган жузда катта транспарантининг рабарасига Карл Маркс билан Владимир Ильич Лениннинг портретлари, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларининг портретлари қўйилган.

Ўзбекистон Компартияси ва республика ҳукуматининг раҳбарлари — КПСС Марказий Комитетининг Сибей Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Магжонов, Е. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, М. Абдуразақов, Р. Расулов, М. Турсунов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов, М. З. Мирзаҳудоев, А. Р. Хўжаев, Республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдали Илҳичининг бронза ҳайкали сулуҳасидаги минбарга чиқдилар.

Майдоннинг уч тарафидан Тошкент гарнизонининг қўшинлари саф торган.

Туркистон ҳарбий овути қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. Г. Лещенко парад қўмондони генерал-лейтенант Л. И. Баққовнинг рапортини қабул қилди. Оқин машиналар текис сафлар ёнидан силлиқ юриб ўтди ва 1-Май байрами билан кўтлаб айтилган табрик сўзларига туркистончилар берган қудратли «ура!» жавобларини майдон узра янграйди.

Н. Г. Лещенко минбарга чиқди. Фанбаралар «Хамма тинглайсиз!» деб даъват қилди. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ҳукумати номидан ва уларнинг топширувига биноан Н. Г. Лещенко солдат ва сержантларини, офицер ва генералларини, Тошкент ва бутун Ўзбекистон меҳнаткашларини, аъён меҳмонлар — Совет Иттифоқининг қардош республикалардан келган бинокорларни меҳнаткашларнинг халқаро байрами — биринчи май билан табриклайди.

— Бу йил, — дейди у, —

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига тейвирларини кўраётган мамлакатимиз халқлари меҳнаткашларнинг халқаро революцион бирдмлик байрамини гот эфр сиёсий активлар ва меҳнат ғайратини юш урган бир васиятга нишонламоқдалар.

Коммунистик партия XXIII съездининг тарихий қарорларидан, Коммунистик жамият қурилишининг улуғвор истиқболларидан руҳланган совет халқи халқ ҳўжасини барча тармоқларини янада қудратли равишда юксалтириш учун замишавқ билан кураш олиб бормоқда.

Республикамиз сановат қорхоналарининг меҳнаткашлари Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳозирлик кўриб, майонди социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин бакардилар ва беш йиллик ақлиқчи йиллигини биринчи кварталда махсулот ишлаб чиқаришини анча кўпайтирдилар. Қўшма ҳўжасини меҳнатчилари юбилей йилда мулҳосил олиш учун мустақкам замин яратиб қўйдилар. Улар ватанида 4 миллион тонна пахта бериш учун курашини муваффақият билан бошлаб юбордилар.

Тошкент шаҳрининг меҳнаткашлари социалистик мажбуриятларини бакарини учун бошланган курашининг олдинги сафида бормоқдалар. Зилинда оқибатларини тутганида партия билан ҳукуматнинг ва мамлакатимиздаги барча қардош халқларнинг оталарига ҳамхўрларидан миннатдорчилик ҳис-туйғуларига тўлиб-тошган тошкентликлар янги-янги меҳнат зафарлари қозониш учун фидокорлик билан курашиб бекёё мардлик, матонат ва жақсарат кўрсатмоқдалар.

Совет халқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг, халқаро коммунистик ҳаракат ва маълум халқлар миллий озодин курашининг улуғ талабаларини, деб таъкидлайди нотис импералистлар асло кўра олмайоти. Халқаро имперализмнинг ва аввало Америка имперализмнинг реакцион кўчалари СССР ва бошқа социалистик мамлакатларга ҳўжум қилишининг ишоний планларини яна кўтариб чиқмоқдалар. Америка импералистлари ва уларнинг ҳарбий авантюрадаги бошқа иттифоқчилари ҳарбийнинг агрессив мақсадларини кўзлаб қуролдан шийиб олишга тинимсиз кучайтирмоқдалар. уруш ўчоқларини келтириб чиқармоқдалар, халқларнинг тинчлиги ва ҳарфсизлиги ишга қарши ошнорча ҳарбий иттифоқчиларни ташкил этмоқдалар.

Америка агрессорларининг эрксевар Вьетнам халқига қарши олиб бораётган разна урушини, уларнинг Куба, Лаос, Камбожда ва дунёдаги бошқа халқларга қарши қўйилган иттифоқчилари тинчликсевар халқларга хатарини халф солмоқда.

Импералистларнинг кўрсатмаси билан Грелида контрреволюцион ўтириш қилиб, эрксевар грек халқининг демократик мудлоларини бақшишларга ҳос методлар билан поймол қилишга уринаётган реакцион кучларнинг ҳатти-ҳаракатларини планетамиздаги софид ишчиларнинг ҳаммаси газаб билан қораламоқда.

Совет халқи ва бутун прогрессив инсоният коммунистик ва илчи партияларнинг Карлови Варидаги Европа конференцияси қарорларини эфр яқинлик билан маъқуллайдилар. Бу қарорлар совет ва урушга қарши демократик ва социализм кучларини яқинлаштиришда ўзининг тарихий ролини ўйнайди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати, бутун совет халқи импералистларнинг агрессив қардари билан сабабли Совет Иттифоқининг ҳарбий иттифоқини қудратли ҳамда шарқатли қуролли кучларининг бақшишларга қудратини тинмай оширмоқдалар. Коммунистик партия, Совет ҳукумати ва бутун совет халқининг доимий ҳамхўрлиги тўғрисида бизнинг ватанимиз шундай қудратли қуролли кучларга эга бўлиб қолдики, бу қуролли кучлар СССРнинг ва бутун социалистик лагернинг тинч яратувчилик меҳнатини, давлат мақсадларини маҳкам муҳофаза қилишга қодир.

Армия ва флотимизнинг барча жангчилари билан бирга Туркистон ҳарбий овутининг қўшинлари ватанимиз жанубий чегараларида зинақли билан нисобийлик қилиб турибдилар. Қудратли социалистик ватанимиз учун ҳаққоний иштирок ҳис-туйғуларига тўла туркистончилар ўзларининг муқаддас ҳарбий бурчларини муносиб равишда шарф билан бакарини ҳамини шай бўлиб турибдилар.

Қўмондон биринчи май шарфини

га, Улуғ совет халқи шарфини, Совет ҳукумати шарфини Ленин барпо этган шонли Совет Иттифоқини Коммунистик партияси шарфини таъриқ сўзлари айтди.

«Ура!» сўзлари янграйди. СССР Давлат гимни билан Ўзбекистон Давлат гимни тантанали қилишга ҳамоҳиқ бўлиб, байрам салоти берган тўп овозлари эшитилди.

Одатга кўра, ёш барабанчиларнинг сафлари майдондан биринчи бўлиб ўтди. Офицерлар, солдатлар, курсантлар — ватан Улуғ Октябрь талабаларини ҳўжой қилишни ишоний топшириб қўйган ва ўзининг ҳарбий постиде серган турган ишчилар бир текис қадам ташлаб ўтиб борадилар.

Офицер кадрлар етиштириб берувчи машҳур билим юрти — В. И. Ленин номидаги олий умумқўши команда билим юртини минбардаги самимий кутлашди. Шу билим юртида воғга етган офицер кадрлар Совет армиясининг зафарли йилномасига қўйдан кўп ёрқин саҳифалар ёзишган. Танк қўшинларининг бўлажак қўмондирларини — маршал Рибалко номидаги билим юрти курсантларининг меҳнат қўлланган ишчилар қарсақлар билан табриқлайдилар.

Моторлаштирилган пилда қўшинлар ҳаво десантчилари, артиллериячилар, минометчиларнинг бўлималари майдондан илдатилди ўтадилар. Жанговар совет ракеталари ҳаммада энг катта таассурот қолдирди.

Армиямиз ихтиёрида техниканинг кучли арсенали бор. Бу армия ўзининг руҳи, партия ишига, халқ мафазаларига садоқати билан ҳам кучли.

Ҳукумат ҳарбий бинокорларга Тошкентни тиклашда ёрдам бериши топширганида армиянинг бу фаизаларни яна бир марта тўлиқ намойиш бўлади. Йўлдош шаҳар Сергелини қуриши, тошкентликларнинг меҳнат қўлланган ишчилар режасини қилиб бериши, шаҳар марказини қайта қуриш учун замин тайёрлаш топширини ана шу ҳарбий бинокорларга берилган эди. Бинокор жангчилар ана шу ишларнинг ҳаммасини шарф билан утдालадилар.

Ҳарбий марш ўрнини ҳамма севадиган «Беповидар ватанимизнинг» қўшинининг кўчалари эгаллайди. Меҳнаткашларнинг байрам намойиши бошланади.

Уш қадимий бўлса ҳам, Октябрь революциясидан сўнг қайта бошдан шўҳрат қозонган шаҳарлар мамлакатимизда озмунча эмас. Тошкент ҳам шуларнинг бири. Майдондан Ўзбекистон пойтахтининг байроғи кўтариб ўтилади. Совет ҳокимияти учун олиб борилган курашининг оғир йилларида Тошкент кўрсатган доврақлик таъдирининг, унга берилган жангчилар Интил байроғи, орденнинг элтанси ана шу байроқда кўта ташланиб турди. Ветеранларнинг қолоннасида ўтаётганларнинг иккинчи ҳам орденлар билан тўла. Булар — Туркистондаги биринчи маёвқаларнинг қатнашчилари, шонли революцион традицияларнинг ташаббусчилари бўлган кишилардир. Тошкентнинг бутунги ишларида ана шу шонли традициялар янги куч билан ўзини кўрсатди.

Колоннанинг аввалида москваликлар кириб келишди. Улар «1600 квартира кўрдик» деб рапорт бериб, «яна 7000 квартира кўриб берамиз!» деган мажбурият олганган.

Ленинградликлар, Россия Федерациясининг, Украина, Белоруссия, Қозғистон, Грузия, Озарбайжон, Литва, Молдавия, Латвия, Ўзбекистон, Туркистон, Эстониянинг бинокорлари ўзларининг санийлик билан Тошкентга қилган тўхфаларини ҳўжой қилиб ўтишадилар. Ер ости офатининг биринчи зарбасидан сўнг етган бир йил ичида дўстларимиз Тошкент бинокорлари билан биргаликда бир миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой кўриб беришди.

Ленин ва Октябрь, Қўбишев ва Киров, Чилинзор ва Фрунзе районлари бирин-кетин майдондан ўтди. Ҳар бир колонна Совет ҳокимияти юбилей йилнинг планлари ва ишларини тараннум этувчи мароқли ҳўжасини бақисоли бошларига ўхшайди.

Ҳар бир коллектив, ҳар бир меҳнатчи қўмондон даъватини шонли тўйига ўз тўхфасини армуғон этмоқда. Биринчи май мусобақанинг дастлабки ақунларини чиқариб берган.

Май олди вақтасида Тошкент кабелчилари ишлаб чиқарган кабель ва симлар билан ер шарини

энкатор бўйлаб ўн тўрт марта айлантириб чиқса бўлади. Электровожлар ва турбовожлар учун, Ильич янроқлари учун энергия элтувчи симлар ўралган баҳадбат галтаклар минбарлар ёнидан оғиртоба элтираб ўтиб бормоқда.

Яна бир қосим рақам — Тошкент тўқимачиларининг кўли билан тўқилиб раиғ-баранг гул ёзилган анвой раиғ газлама билан бутун планетани қийинтирса бўлади. Бир йил ичида Ер атрофини беш марта ўраб олишга етган раиғ газлама ишлаб чиқаришмоқда.

Бундай ишларни қилиш учун қердаги куч олиномоқда? Майдон кесиб ўтган тракторга эди қўйилган кўйидаги сўзлар бу саволга берилиши мумкин бўлган жавобларнинг биридир. «Владимир Ильич бутун Россия учун 100 000 трактор бўлишини орзу қилган эди. Биз қўлат оғлар ишлаб чиқаришни юз мингтадан ошириб юбордик», — деб рапорт беради Тошкент тракторсозлик заводи. Шу ерга қўйилган: «Юбилей йилда планда ташқари 100 та машина берамиз!» деган мажбурият ҳам эди қўйилган.

Партия ташаббуси билан ўтказилган иттисодий ислоҳот сановат ва транспорт меҳнатчиларига иқдорлик учун янги ўқлар, янги имонийлар очиб берди. Ишлаб чиқаришнинг ўсганини, миллион-миллион сўмлаб қўшимча фойда, молларнинг сифати ошганлиги, ана шу ислоҳотнинг дастлабки натижаларидир.

Пойфалчилар ва тижувчилар, чинисозлар майдонга катта-катта витриналарини олиб келишди. Уларга Тошкент маркази қўйилган ва энг нозик дили ишчиларга ман-зур бўла оладиган қўйдан-қўй оқомларнинг намуналари қўйилган.

Ҳамини бўлганда «ангорини кема» намойишларининг сафида ўтмоқда. Юксак баҳога — Ленин муқофотига сазовор бўлган ана шу аюбий машинанинг иқдорларини майдонда тўланганлар қарсақлар билан кутиб оlishди. Агретанинг биқинига ташкилчи-лашларнинг: «Завод беш йилда 43 000 пахта териш машинаси беради!» деган мажбурият эди қўйилган. Бу рақам ўтган йил Ўзбекистон пахтакорлари ихтиёридаги машиналардан икки баравар ортиқдир.

Зағори машина «4 000 000 тонна пахта» деган сўзлар ишлаб бўёқ билан эди қўйилган улкан аюбий ёнига боради. Ўзбекистон пахтакорларининг юбилей йилдаги мажбурияти ана шундай Ўзбекистон заводларидан мамлакатнинг пахтазорларига йўл олаётган ҳамма машина ва механизмларнинг тинимсиз бўлган ана шу машина мажбурият рақамларини билан аъён фойда режаларининг реалистлигини дарак бериб ўтди.

Юбилей йилнинг режалари юксак. Ана шу режалар янги парвожлар, бўлажак зафарларнинг бошланғичи ҳамдир. Ўз иқоди, ўз меҳнати билан янги-янги планларини рўйга чиқарувчилар — мангаб ўқувчилари, студентлар, меҳнат резервлари, мақтабларининг ўқувчиларининг минбарлар-

дагилар «Яшасин совет ёшлари!» деган сўзлар билан табриқлайдилар. Бу табриқка жавобан бўлувчи энергетиклар, геологлар, химиклар, математиклар, архитекторлар, ўқитувчилар, артистлар қосбининг раиғи бўлган макетлар ва моделлар баланд кўтарилади.

Байрам намойиши Ўзбекистоннинг доғини таратган барча ёшлар билан тўғрисида ҳўжой қилиб берди. Биринчи май кунини Ўзбекистон Фанлар академияси билан В. И. Ленин номидаги Тошкент университетининг нафедралари, пойтахт театрлари билан «Ўзбекистон» студияси, ҳўжас Ўзбекистон аёлларининг барча отроқлари намойиш қилиб ўтган муваффақиятлар халқ маънавий камолотининг, иқодий куч-қувватининг ёрқин далили бўлди.

Барча колонналар узра Совет давлати тинчликсевар ташкилоти таъкидлаган Европа Коммунистик ва илчи партияларининг Карлови Варидаги конференцияси қарорлари билан бирдмлик ишдор қилувчи плакатлар кўтариб ўтиди. Намойиш қатнашчилари Америка имперализмнинг Вьетнамдаги қўли ёзувчиларига лаянат айтиши, фашистлар фитансининг ташкилотчилари томондан қамоққа ташланган грек ватанпарварлари озодин эллишини талаб қилишди.

Ленин майдонидан Биринчи май намойиши салкам тўрт соат давом этди. Спортчилар паради намойишга ақун ясади.

Кеч киргач, раиғ-баранг байрам «проқларининг оловли гулталари» порлаб, советларнинг эллигини баҳорига салот берди.

Е. ФИМОВ,
Е. МАГОРОВ.
(ЎзТАГ муҳбирлари).

Тошкент. Меҳнаткашларнинг 1-Май даъвоишлари.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари улуг айём—1 Майни қувонч билан байрам қилдилар.

Совет халқи жонажон Коммунистик партиямизга содиқ эканлигини, марксизм-ленинизм ва пролетар интернационалиزمни гоғларини оғишмай амалга ошираётганлигини яна бир бор тантанали суратда намойиш қилди.

БАЙРАМ ШОДИЁНАЛАРИ

БЕКООБ

Металлурлар, цементчилар, бинокорлар шаҳри — Бекобод шаҳар меҳнаткашлари жузда барвақт уйғонишди. Шаҳар кўчалари, хиббонлари байрам либосида. Ҳаммининг чехрасида кулги, ханда. Музика садолари уюл-уюлларга эшитилиб турди. Катта-кичик театр майдонига ошди. Меҳнаткашларининг байрам намойиши шу ерда бўлади.

Соат 10—00. Шаҳар партия ва совет орталарининг раҳбарлари, меҳнат ветеранлари, ишлар чиқариш нагорлари ваилдар трибунага кўтарилишди. Меҳнаткашлар намойиши бошланди. Ана Ильич номидаги металлургия заводи азаматлари шаҳарда қадам ташлаб ўтишди. Улар сафида республика ва Иттифоқда доғи кетган Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Саид Нуриддинов ва Ҳафиз Ғаниевлар бор. Бу икки азамат баҳор байрамининг муносиб соғва билан кутиб олишган. Шунинг учун ҳам бугун уларнинг юзлари еруғ. Улар билан бирга СССР Олий Совети депутатлари ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари ўтишди.

буна олдиан ўтаётганда турли машҳар бақаришди, гимнастик ва акробатик этюдлари билан ҳаммаини мафтун эттишди.

ЧИРЧИҚ

Социалистик Чирчиқ шаҳри байрам либосига бурканган. Эрталабдан кўчалар гавжум бўлиб кетди. Ҳамма хурсанд. Айланича қурувчилар қўноқини улар ҳам чени йўқ. Кечанига улар икмата кўп қаватли турар-жой бийосини шаҳарликларга армуғон етишган. Бундан ташқари металлурлар саройи ҳам қўлдан чиқди. 80 ўривли янги туғруқхонада биринчи бахтиёрлар рўйхати олинди. Шаҳар саломатчилири байрамга икки миллион сўмлик қўшимча махсулот ишлаб чиқариши билан келишди. Буларнинг ҳаммаси шаҳар меҳнаткашларининг баҳор байрамига соғвасидир.

Соат 10—00. Навоий кинотеатри олдида бошланган намойиш салкам икки соат давом этди.

ОЛМАЛИК

Ленин проспекти. Бу кўча пойтахтининг Навоий кўчасининг эслатади. Кўчанин икки бетидаги кўп қаватли турар-жой бинолари, маданият-мангий объектлар ҳам байрам либосида. Бул уртасидан гулзорлар эса байрам тонгида ажиб янгилашади. Ҳамма металлурлар саройи томон ошди.

Байрам намойишини Олтинтоған комбинати илчи ва хизматчилари бошлаб беришди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Носим Сафаров, Надежда Воспитаниковалар мама шу порхона шўҳратига шўҳрат қўшишди.

Олмалик қурувчилари, цемент заводи ишчилари, пойфалчилар, нурчилар байрамни катта соғгалар билан кутиб олишди. Улар ялпи махсулот тайёрлаш платини ошириб ало этишди. 136 оила байрамни янги уйларида кутиб олди.

ЯНГИЙУЛ

Баҳор шабодаси байроқ ва аъёнларини хиллирабди турди. Байрам намойиши бошланганига ҳали анча вақт бор. У ерда ерда ёшлар давра ясаб, ўзини кўлги қилишди. Бадийи ҳаваскорлар даврага файз кириштишти.

Соат ўн бўлганда меҳнаткашлар колоннаси шаҳар маркази томон йўл олди. Улар «КПССга шон-шарафлар», «Ижа он га тинчлик», «Яшасин 1-Май» деб ёзилган транспарантларни кўтариб олишган. Байрам намоийишини спорт мактаб ўқувчилари бошлаб беришди. Улар три-

Областимизнинг бошқа шаҳарлари Охангарон ва Янгибобода ҳам байрам намойишлари катта уюшқоқлик билан ўтди.

Тошкент. В. И. Ленин номидаги Қизил майдон. Ҳарбий паради.

А. Абалаян фотолари.

ПАХТАЧИЛИГИМИЗ РАВНАҶИ

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Улуғ Октябрь социалистик революцияси галабасидан кейин дарҳол мамлакатда пахтачиликни ривожлантириш ишига низолатда жиддий эътибор бердилар. Бу ишга буюқ В. И. Лениннинг ўзи бош бўлди. В. И. Ленин 1920 йил 19 апрелда тўқимачилик сановатининг III Бутурроссия съезиде сўзлаган нутқида мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлган Туркистонда пахтачиликни тиклаш ва ривожлантириш ишига жуда катта аҳамият берди. Ҳаммага маълумки, — деган эди ушунда В. И. Ленин — тўқимачилик сановати жуда катта вайронгарчиликни ўз бошидан кечирмоқда, сабаби чет элдан олинадиган пахта эҳтиёжиди йўқ, чунки Гаврий Европа ҳам қомаш таъқиқчилигига учирмоқда. Ягона манба — Туркистондир.

Туркистонда пахтачиликни тиклаш ва ривожлантириш бундан мамлакат экономикасини тиклаш ҳамда ривожлантиришда, халқнинг турмуш даражасини яхшилашда, мамлакат мудофая қувватини мустаҳкамлашда биринчи даражали аҳамиятга эга эди. Маълумки, биринчи жаҳон уруши, аниқса граждандар уруши йилларида Туркистонда пахта етиштириш иши жиддий кийинчиларга учради. Агар 1910 йили ҳозирги СССР территориясида 448,8 минг гектар ерга пахта экилиб, ҳар гектар ердан 13,4 центнердан ҳосил олинган бўлса, 1921 йилга келиб пахта майдони 98,9 минг гектарга, ҳосил эса гектардан 2 центнерданга тушиб қолди. Шунинг ўзи мамлакатда пахтачилик ҳужалиги вайрон бўлганлигига гувоҳ эди.

В. И. Ленин пахтачиликда юз берган бундай аҳолидан қўтилиш ва мамлакат тўқимачилик сановатини қомаш билан таъминлаш учун шонли равишда тадбирлар кура бошлади. 1918 йил 17 майда В. И. Ленин Туркистонда сўғориш ишларини яхшилаш ва бу ишга 50 миллион сўм пул ажратиш тўғрисидаги Декретга қўл қўйди. Пахтачиликни тиклаш ва ривожлантиришда Халқ Комиссарлари Советининг 1920 йил 2 ва 27 ноябрдаги Урта Осиё республикалари ва Закавказьеда пахтачиликни ривожлантириш тўғрисидаги декретлари ҳам катта аҳамиятга эга бўлди.

Халқнинг зур бериб қилган меҳмати тўғрисида 1922—1923 йилларда пахтачиликда аста секин ислоҳоти сезила бошлади. Бу соҳада эш Совет ҳукуматининг Туркистон халқига қурсатган иқтисодий ердами ва бошқа тадбирлари жуда катта роль ўйнади. Шу йиллари Туркистонга 9 миллион олтин сўм ажратилди, 4 миллион 500 минг ерши қоплатди, 6 вагон чиния идиш жуда қўлпаб кетмон ва бошқа асбоблар юнатилади.

1924 йилга келиб Узбекистон ССР ва Узбекистон Коммунистик партиясининг ташкил топши республикада пахтачиликни тиклаш ва ривожлантиришда алоҳида аҳамият касб этди. Ленинча миллий сиёсат тўғрисидаги ўзбек халқи биринчи марта ўзининг давлатига эга бўлди. Узбекистон Коммунистик партияси республика территориясида яшовчи барча меҳнаткашларни пахтачилик соҳасида рўй берган қийин аҳолини енгиш учун курашга чақирди. Совет ҳукумати ва улуғ рус халқининг қурсатган егаларча ердами тўғрисида пахтачиликни тиклаш ишида биринчи ютуқлар қўлга киритила бошланди. Бироқ, ҳали мамлакатимиз тўқимачилик сановати ўзимизда етиштирилган пахта билан тўла таъминлангани йўқ эди. 1926 йили мамлакат тўқимачилик сановатиде 310 минг тонна пахта толеси ишлатилган бўлса, шундан 142,4 минг тоннаси чет мамлакатлардан сотиб олинди ва бунинг учун 142,4 миллион червон сўм сарф этилди. Хуллас, 1925—1927 йилларда чет

мамлакатлардан сотиб олинган пахта тўқимачилик сановати талаб қилган ҳошимнинг қарийб ярмисини ташкил этарди.

В. И. Ленин мамлакатдаги вайронгарчиликни, етишмовчиликларни ва тиклаш доирининг қийинчиликларини ҳисобга олган ҳолда, қандай қилиб бўлса ҳам мамлакат тўқимачилик сановатини ўзимизда етиштиришга қаратилган пахта билан таъминлаш вазифасини қўйди. Чунки чет мамлакатларга қараб келиш олинган сўмлар бизга социалистик индустриянинг гитид қиришларини ағудда келтириш учун зарур эди.

Коммунистик партия ва Совет давлати В. И. Лениннинг қўрсатмасини амалга ошириш учун кураш, давлат пахтачилик ташкилотларини тўзди, деҳқонларга сорти пахта уруғлари берди, ирригация тармоқлари ремонт қилди, деҳқонларни кооперация ишига жалб этиш кенг миқёсда олиб борилди, совхозлар ташкил этилди, пахтачилик аста секин механизациялаштирила бошланди. Мавжуд пахта заводлари реконструкция қилинди. Меҳалий кадрлардан механизатор ва қишлоқ ҳужалигининг бошқа мутахассисларини етиштириш ишлари кенг қўламда олиб борилди.

Мамлакатда колхоз тузулимининг галабаси пахтачиликни ривожлантириш ишида туб бурилиш бўлди. Коммунистик партия ва Совет давлати колхоз тузулимининг галабаси учун курашни пахтачиликни ривожлантириш иши билан бирга қў

натирона ҳужуми кўпмиллатли Ватанимиз тинч иқтисодий меҳнатини буюб юборди. Уруш қишлоқ ҳужалигини ривожлантириш ишига жуда катта зарар етказди. Пахта майдонлари қаммайиб кетди. 1943 йилга келиб ҳаммаси бўлиб 520 минг тонна пахта етказилди. Қўп пахта экиладиган ерлар бошқа техникавий экинлар, жумладан дарах, маккажўзори экишга мажбур бўлиди. Сабаби халқимизни озиқ-овқат бўладиган қишлоқ ҳужалик маҳсулотлари билан таъминлаб туриш зарур эди.

Уруш совет халқининг тарихий галабаси билан тавомулланганидун сўнг, Коммунистик партия ва Совет давлати бутун мамлакатда, аниқса Узбекистонда пахтачиликни ривожлантириш ишига янада катта эътибор бердилар. Совет давлати Узбекистонга қудратли техникалар, галла ва бошқа еракли нарсаларини бера бошлади. Натигада 1948 йилга келиб пахта етиштириш урушдан олдинги даражага етди.

Республикамиз пахтачилик тарихида 1950 йил Бурлиш йили бўлди. Ватанга 2 миллион тонна ўзбек пахтаси ағудда этилди. Ҳосилдорлик гектар бошқа 20,3 центнерга етди.

КПСС Марказий Комитетининг 1953 йил сентябрь Пленуми совет пахтачиликни ривожлантириш бўйи бурлиш бўлди. Пленумдан сўнг деҳқончилик маданиятини ривожлантириш, агро-техника ишларини яхшилаш соҳасида республи

Республикамиз колхоз сектори мамлакатда пландаги 2 миллион 804 минг 900 тонна ўрнига, 3 миллион 110 минг тоннадан ортиқ пахта етказиб берди. Натигада колхозчиларнинг иш ҳақи 1966 йилда ундан аввалги йилдагига нисбатан 80 миллион сўм қўпайди.

Пахтачиликни ривожлантиришда эришган ажойиб ютуқлари учун Узбекистон 1939 ва 1959 йиллари Ленин ордени билан мукофотланди. Пахтачиликнинг ўн минглаб усталири ордан ва медаллар билан таъдирландилар. Социалистик Меҳнат Қазроми деган унвонга сазовор бўлдилар. 1965—1966 йилда эришилган катта ютуқлар ҳам партия ва ҳукуматимиз томонидан алоҳида таъдирланди. Бу галабалар Коммунистик партия Ленинча миллий сиёсатининг ажойиб тантанаси, ўзбек халқининг бошқа халқлар билан дўстона алоқасининг натижасидир.

КПСС XXIII съезди ва партия Марказий Комитетининг 1965 йил март ва 1966 йил май Пленумлари қарорлари совет пахтачиликни ривожлантиришда янги ажойиб босқич бўлди. Янги беш йиллик план юзасидан съезд қабул қилган Директивалар ўзбек пахтакорларини янги марралар сари илҳомлантириб юборди. Беш йилликнинг биринчи йилида ажойиб ютуқларни қўлга киритган пахтакорлар беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам янада юқори ҳосил олиш учун астойдил курашмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг март ва май Пленумларининг қарорлари асосида пахтакор деҳқонларнинг меҳнат натижасидан моддий манфаатдорлигини янада ошириш соҳасида қўрилган тадбирлар партия ва ҳукуматимиз пахтакорларга қурсатётган оталарча галабасининг натижасидир.

Шу кунларда республикамиз қишлоқ ҳужалигида, жумладан пахтачиликни тўла механизациялаш соҳасида катта тадбирлар қўрилмоқда. Илгор механизаторлар ва пахта усталарининг иш таърибалари кенг ўрганилмоқда. Беш йил ичда социалистик республикамиз колхоз ва совхозларига 120 мингдан ортиқ трактор, 30 минг пахта терич машинаси ва 100 минглаб бошқа қишлоқ ҳужалик механизациялари ҳамда ускуналари етказиб берилди. Партия ва ҳукуматимизнинг пахтакорлар тўғрисида қилган таъхирлиги тўғрисида пахта етиштириш йилдан йилга қўлайиб, кенг механизация асосига қўйрилмоқда. Пахтачиликни тўла механизациялаш Узбекистон Коммунистик партияси ва бутун ўзбек халқининг шарофатли бурчидир.

Пахта — Узбекистоннинг миллий ифтихори. Пахта — ўзбек халқининг мамлакатимиздаги барча халқлар билан дўстона алоқасининг тикмиси. Пахта — ўзбек халқининг коммунизм моддий-техника базасига қўшадиган улкан ҳисса сандир.

Ўзбек пахтачиликни ҳозирда эришган қамолот даражаси Совет ҳокимиятининг эллик йили мобайнида эришилган оламшумул тарихий галабаларнинг энг салқоқларидан биридир. Республикамиз пахтакорлари тараққиётимизда шунчалар юрак парвоз бахш этган Улуғ Октябрьнинг ярим асрлик тўнини меҳнатда улкан зафарлар билан нишонлашга астойдил бел болаганлар. Улар юбилей йилида беш йилликнинг иккинчи йили тошқинларини ҳам албатта муддатдан илгари ортиқ билан бажарадилар.

Р. НОРЖИГОВ,

тарих фанлари кандидати.

УЛУҒ ОКТАБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

шиб олиб борди. Натигада 1928 йилга келиб, колхоз тузиш энди бошланган бир вақтда мамлакатда 789 минг тонна пахта етиштирилди. Шу микдорнинг 65 проценти яқини серхуш республикамиз пахтакорлари етказиб бердилар. Бироқ, пахта ҳосили ҳали 8—9 центнердан ошмас эди. Шунинг учун пахта ҳосилдорлигини оширишга катта эътибор бера бошланди.

Мамлакатда пахтачиликни янада ривожлантиришда партия Марказий Комитетининг 1929 йил 18 июлда «Пахтачиликни ривожлантириш тўғрисида» деб чиқарган махсус қарори катта роль ўйнади. Бу қарорда биринчи беш йилликнинг охирига келиб мамлакатда тўла пахта мустақиллигини таъминлаш вазифаси илгари сурилди. Ниҳоят, 1937 йилга келиб мамлакат тўқимачилик сановати ўз мамлакатимизда етиштирилган пахта билан тўла таъминланди. Агар 1929 йили мамлакат тўқимачилик сановати тавабининг 33,4 проценти чет элдан келтирилган пахта билан таъминланган бўлса, 1933 йили шу талабнинг 97,4 проценти мамлакатимизда етиштирилган пахта билан қопланди.

Биринчи беш йилликда республикамизда пахтачиликни ривожлантиришда Совет давлати ўзбек халқига жуда катта ердан қурсатди. Жуда кўп микдорда механизатор, механизатор қадарлар, минерал ўғитлар ва қўлпаб сорти уруғликлар етказиб берилди. Натигада 1935 йилга келиб республикада биринчи марта 1 миллион тонна пахта етиштирилди. Улуғ Ватан уруши арафасида эса 1 миллион 667 минг тонна ўзбек пахтаси она юртга ҳада этилди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 17,7 центнерга етди. 1940 йилларнинг охириларига келиб пахта майдонларига «СХМ 48» маркали пахта терич машиналари чиқарила бошлади. Бу эса пахтачиликни механизациялаш соҳасида қўйилган давлат кўмади эди.

Немис фашизмнинг Советлар юртимизга эи-

кемида катта ишлар олиб борилди. Колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базаси кенгайтирилди. Натигада 1958 йилга келиб ўзбек халқи она Ватанга 3 миллион тонна «оқ олтин» сотди.

Республикамизда пахтачилик аниқса кейинги йилларда, хусусан КПСС Марказий Комитетининг тарихий март Пленумидан сўнг янги ривожга қаддам қўйди. Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг меҳнат натижаларидан моддий манфаатдорлик принципининг тикланиши пахтачиликда туб бурилиш кеша самарали таъсир қурсатди. Колхоз ва совхозларнинг моддий техника базаси янада мустаҳкамланди. Натигада 1965 ва 1966 йили республикамизда пахтадан рекорд ҳосил олинди. 1966 йили республикамизнинг азамат пахтакорлари ва шонли механизаторлари 4 миллион 82 минг тонналик «оқ олтин» тоғи тикладилар. Бу эса Узбекистон пахтачилик тарихида мисли қўрилмаган галаба бўлди.

Биринчи мартаба Узбекистон 4 миллион тоннадан ортиқ «оқ олтин» етказиб, аҳоли жон бошқа пахта етиштириш жиҳатидан барча пахта экивчи мамлакатлар ва шу жумладан Америка Қўшма Штатларидан ўзиб кетди. 1966 йили республикамизда пахта ҳосили 1965 йилга нисбатан ҳар гектар ерда 4 центнердан кўп бўлди. Механизаторлар эса 1 миллион 320 минг тонна «оқ олтинни» бункерлардан бўшатди. Биринчи марта республикамиз ҳар гектар ердан 25 центнердан ортиқ пахта ҳосили олди. Пахта дала-лариде 24 минг терич машинаси ишлади. Улар таҳминан 700 минг теричининг ишини бажарди.

Тошкент области янги ҳосилнинг ярмидан кўпини, Оққўрғон райони эса 78 проценти машиналар ердамида териб олди. Бу пахтачиликни тўла механизациялаш учун олиб борилган изчил курашнинг натижасидир.

ДУНЕ ХАБАРЛАРИ

МОНРЕАЛЬДАГИ ВИСТАВКАДА

МОНРЕАЛЬ. 30 апрель. ТАСС махсус мухбирлари А. Стародуб билан В. Михайлов хабар берадилар:

Эрта саҳардан бошлаб одамлар яна жаҳон виставкасига оқиб кела бошлади. Хурсандлик овозлари ҳамма томондан эшитилиб турибди. Фотоаппаратлар чиқилляпти, кинокамералар вижнлляпти, хилма-хил тилдаги гаплар бир дақиқа ҳам тўхтамайпти. «Экспо 67» ни кўриш учун кўп мамлакатлардан туристлар келиб етган.

АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик намойишида қатнашган америкалик ешлардан етти киши АҚШ павильонининг галати Ленин маънадор «экспонатлари» бўл-

СОВЕТ ЭСТОНИЯСИ БАЙРАМИ

МОНРЕАЛЬ. Монреальдаги жаҳон виставкасининг СССР павильониде итифокдор республикаларга бағишланган кунларни бошлаб беришга Совет Эстонияси мушарраф бўлди. Эстония ССР Олий Совети Президиумининг Ранси А. А. Мюрисеп бошчилигидаги делегация 6 майда нишонландиган Совет Эстонияси кун байрамида катнашиш учун Москвадан Монреальга келди.

Айни вақтда эстон туристлари ва артистларнинг катта гуруҳиси ҳам Монреальга келди. Артистлар ўз республикасининг байрами кунинда концертлар қўйиб берадилар.

ди, дейиш мумини. Улар биринчилар қаторида павильонга келишди. Бу йилларнинг ҳар бири «йўқолиш уруши». «Геноцид сиёсатига лаънат» деган плакатларни қўйсига осиб олган. Улар ҳамманнинг кўли олдиде бу ерда ошмон ваитигача ўтиришди. АҚШнинг виставкадаги расмий вакиллари жазиал чиқмаслиги учун полиция чақирмаган яхшироқ деган фикрга келдилар.

Янада виставкасининг иши матбуотда, радио ва телевидение орқали кенг ёритилмоқда. «Экспо 67» виставкасининг биринчи бўлиб кўрган кишининг фото сурати кўпгина газеталарнинг саҳифаларида босилиб чиқди. У Чикагодан келган ва ўзини Картер деб атаган бир соҳадан экан. Гарчи у музика оламида ном қолдирмаган бўлса ҳам аммо бошқа бир соҳада ўзининг гоая қобилиятли эканини кўрсатди: Картер Нью-Йоркдаги халқлар виставкани ҳам биринчи бўлиб кўрган эди. Унга соат мунофот қилинди.

Виставкани келиб кўраётган

кишилар сонини энг катта мўлажалдан ҳам ошиб кетмоқда. Унинг павильонларининг биринчи кунини 335 минг киши келиб кўрди, ваҳоланки, электрон-ҳисоблаш машиналар виставканин биринчи кунини 120 минг киши келиб кўради, деб айтиб берган эди. Бироқ, матбуотнинг ҳам, электрон «миллард»нинг ҳам олдиндан айтиб қўйган бир гапи тўғри бўлиб чиқди: совет павильонини бу жаҳон виставкасининг халқига энг матбуот павильонларининг бири бўлиб қолди. Совет павильонини олдида навбат кўриб турган одамларнинг кети қўринмайди. Келадиган меҳмонлар тобора кўпаймоқда. Павильоннинг энг катта дарвозасидаги эскалаторлар шабо кунини унинг биносига ҳар соатда саккиз минг кишини чиқариб турди. Павильон ерталаб 9-30 минутдан кечқурун соат 9-30 минутгача ишламоқда.

АҚШ, Канада, Чехословакия ва Африка мамлакатлари павильонларини келиб кўрувчилар ҳам кўп.

ТАЛАФОТЛАР КЎПАЙМОҚДА

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегарасида 1 майда бастириб қирган Америка осмон қароқчилари Хабек ва Намха вилоятларидаги мөнзилгоҳларни бомбардимон қилиб, ўққа тутдилар. Шу ҳужум вақтида Вьетнам халқ армияси-

нинг жангчилари Американинг тўрт самолётини уриб туширдилар.

Шундай қилиб, дейилди ВИА агентлигининг хабариде, Вьетнам Демократик Республикаси тепсида уриб туширилган Америка самолётларининг жами сонини 1835 тага етди.

АМЕРИКА ҚЎШИЛЛАРИНИНГ ҚИРДИҚОРЛАРИ

ТОКИО. 1 майда Окинава оролидаги Иомитан қишлоғига, Америка парашотчиларининг бутун бир десанти «янглишиб» тўсатдан тушиб қолди. Оккупациячилар қилган «бу хато»нинг машаққатини бу сафар ҳам деҳқонлар тортиди. Киода агентлигининг хабар беришича, солдатлар ерга қўна туриб деҳқонларнинг боғларидеги мева даракт-

ларини синдирилганлар, телевизион антенналарини тушириб, электр симларини узиб юборганлар.

Иомитан қишлоғига чақирилмаган меҳмонларнинг бундай бастириб келиши биринчи марта бўлаётгани йўқ. Америка қўшинлари 1965 йилда Маневр ўтказадиган вақтда уларнинг солдатлари ўн йшар бир қизини «билмасдан» ўлдириб қўйишган эди.

УРУШНИ КЕНГАЙТИРМОҚ УЧУН

ВАШИНГТОН. Жанубий Вьетнамдаги Америка қўшинларининг қўмондони генерал Уэстморленд ўтган ҳафта Вашингтонда бўлган вақтда ҳукумат ва конгрессдан «қўриқилган» кишиниларга тактик мадад бериб турмоқ учун иккита янги дивизию ва дивизиюларга кўмакчи цисемлар, кўшимча микдорда жанговар самолётлар, кўп микдорда вертолётлар, даре патруль немалари ва бошқа ҳарбий аномалар» юборишни илтимос қилган, дейилди. «Юнайтед стейтс» ньюс энд уорлд рипорт

журналининг сўнги сониде босилган хабарининг охирида, Пентагоннинг гапни расмий фиринини инфолавоич бу журнал, штаблар бошқаруви беришга қўйилган комитети қўллаб-қувватлаган Уэстморленд уни сураган кўшимча кишиниларини ва ҳарбий аномаларини ҳаммасини олади, деб оқиш шима қилмоқда.

Генералнинг янги талаблари, деб ёзди «Ньюс уик» журналин, унинг қўлидаги ярим миллион кишилик ҳозирги армия авиация ва

флот Жанубий Вьетнам халқининг қаршичилигини бастиринишига олиқ бўлиб қолганлигини очиб кўрсатиб турибди. Америкадаги бутун матбуот, Уэстморленднинг Вашингтонга қилган бу визити катта оқибатларга олиб келади, деб бир овоздан айтмоқдалар. Бунинг натижасида Вьетнамдаги уруш яна кенгайтирилади. Матбуотнинг фикрича, Он ўй мижорини бартараф қилишда ўзининг шартларини Ханойга эурлаб навбат қилдиришга уришиб, урушни кенгайтиришга ва қийайтиришга қарор қилган.

Энг катта таловчиллик

ЛОНДОН. Қуролланган таловчилар гуруҳиса 1 майда Лондонда олтин ортирган усти ёпиқ автомашинага ҳужум қилиб, 350 минг фунт стерлинг турвадиган қўйма олтинни ўғирлаган. Бу — Англия тарихидаги энг катта таловчиллик бўлиб, ҳеч қандай шунчалик кўп олтин ўғирланмаган эди. Лондон полицияси таловчиларни қидириб, топиш учун ошмиш чоралар қўрди.

Серхуш республикамиз пойтахти Тошкентда қад қўраётган қўшпар биналарнинг сонини тобора кўпайиб бормоқда. Забарнаст техникалар эси қўрувчиларнинг оғирини енгил қилмоқда. Фотомухбирини А. Аббалининг ушбу суратида 70 метрли кўтарма кранини кўриб турибсиз. Унинг ердамида 19 қаватли маъмурий бино қурилади.

ТАБИЙ ОФАТ ОҚИБАТЛАРИ ТУГАТИЛМОҚДА

Совет кишиларининг жаҳон халқларини қўйиб қолдирмаган айойиб ҳислатларидан бири — мусибатли дамларда ҳар қандай ишни ҳам йиғиштириб қўйиб, худди бир оиланинг аҳли фарзандлари каби бир-бирини қўлидан келганича қўлақлашганидир, ҳамкорликдан иборатдир. Ана шу айойиб ва олжаноб ҳислат шу кеча-кундузда ўзининг бутун борлигини билан намойён бўлмоқда. Бунинг ҳамма сабаби, билиб, эшитиб, сезиб турибди.

Табий офат оқибатлари ўзларини ҳис қилмадилар, аксинча, тошқин бошланган дақиқалардан табиий офатга қарши астойдил кураша бошлашди. Партия, совет, комсомол ҳодимлари, барча активлар, колхозчилар, совхоз ишчилари ҳамма ҳаётлик билан оқибатга туриб, биринчи навбатда бошпанасиз қолган кишиларни хатарсиз жойларга қўчириб ўзинга ердаямлаш бошлашди. Шунда қўлаб урқоқлар мардик ва жасурлик намуналарини кўрсатишди.

Табий офатга учраган районларда сув тошқини оқибатларини мумкин қадар тезроқ тугатиш учун зарур чоралар қўйилляпти. Районларнинг аҳолисини ҳам, уларга қўмақлашгани келган кишилар ҳам бир дақиқа тилиб билишляпти.

Сув тошқинидан зарар қўриганларга ҳамма қўлидан келганча ёрдам берилти. Урта Чирчиқ районидаги I-«Оҳангарон» совхозининг ишчилари табиий офат оқибатларини тугатиш мақсадлари учун уч кунлик иш ҳақларини бериш юзасидан ажойиб ташаббус қўтариб чиқдилар. Бу ташаббус кенг қулоч ёзмоқда.

Оҳангарон зонасидаги совхозларнинг меҳнаткашлари сув тошган каналлар ва ерларни тартибга келтириш учун бирқанча трактор юбордилар. Қўмақлашга келган механизаторлар кечая-қундуз тиним билмай меҳнат қилишляпти.

Меҳнаткашларнинг ҳамжиҳатлиги, олижаноблиги ва ватанпарварлиги табиий офатни тезлик билан чекитирмоқда. Аҳоли шайқилган пунктларда ҳаёт яна ўз илгари туялти, мактабларда ўқувлар бошлялти, одатдаги меҳнат илгарини

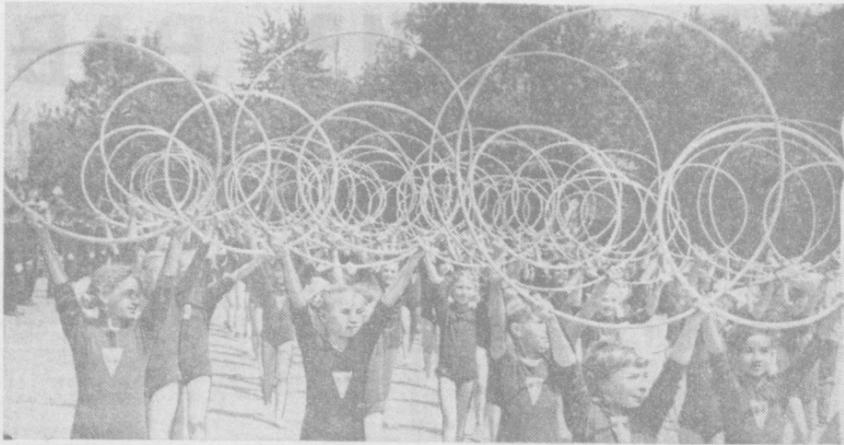
АҚШДА ИШСIZЛИК

ВАШИНГТОН. АҚШда 1966 йилнинг охирида батамом ишсиз бўлган кишилар сонини 2,9 миллионга етган. Утган йил нисман ишсиз қилиб қийналган кишилар жами 10,5 миллионни ташкил этган. 16 ёшдан 19 ёшгача бўлган америкалик ешларнинг ўн икки проценти мамлакатда доимий иш топа олмастлар. Негр ешлари орасида бу процент икки баравар кўп. Бу рақамлар АҚШ президентининг мамлакатдаги ишчи кучининг аҳоли турғисида конгрессга илган докладда келтирилган.

АНГЛИЯ. Ишга яроқсиз темир йўлларнинг бирини янги «Тўна» киносе суратга олишмоқда. Қачон лардир пошта поездада Англия банқасининг иккинчи йили миллионга яқин фунт стерлинг пули ўғирланган эди. Кинофильм ана шу воқеа ҳақида хикоя қиллади. АП—ТАСС фотоси.

В. И. ЛЕНИН
НОМИДАГИ
ҚИЗИЛ
МАЙДОНДА

Спорт — ёшлик, гўзаллик, кучлилик деражидир. Пойтахтимизнинг ёш спортчилари 1-Май намоишида.

ЎЗБЕК ДИЁРИНИНГ ДОВРУҒИ

Улуғ аёлларда, катта байрамларда қилинган фидокорона меҳнатга яқин яшашнинг ўз гашти, ўз завоқи бор. Зотан, бу, совет кишилари учун ангананага айланган.

Биринчи Май тоғининг қарши олган инженеру ишчи, бинокору ўқитувчи — ҳамма ҳамма ҳам бу улуғ байрамга озми-кўпми муносиб меҳнат армувоғлари билан келди.

Илму фан аҳдларининг ҳам қувончи чексиз. Улар кўл урган бехисоб тадқиқотлар бирин-кетин ижобий аяқланди. Яқинда ҳамма ҳам қутулгандан зид бўлди. Шу тадқиқотлардан айримларининг доврўғи жаҳон миқёсига ёйилди.

Гап ўзбек олимлари меҳнат доврўғларига оққан экан, шу хусусда тўхталиб ўтишга тўғри келади. Этин элга доғдорлари танитар деган гап бор. Ҳа, шу тоғмас ижодкорларнинг алоийиб тадқиқотлари тўғрисида ўзбек диёрининг доврўғи кенг тарқалди.

Атоқли ўзбек олими Обид Акромухжаевнинг республикамиз геология фанига қўшган улуғи катта. Айниқса, ерости бойлиқларини, хусусан нефть ва газ конларини тадқиқ этишда олим кўпгина ишлар қилди. Урток О. Акромухжаев директорлик қилаётган нефть ва газ конларини тадқиқ этиш илмий-техничин институти коллективини кейинги йилларда қатор ютуқларни қўлга киритди. Бу тадқиқотларнинг айримлари Иттифоқ миқёсда танилди. Шунинг учун ҳам нефтчиларнинг халқ-

аро конгрессига ўзбек олимларининг бой ижодий тажрибалари алоҳида таъкидлаб ўтилди. Мексикада ўтказилган бу халқаро конгресс яқиндагина ўзининг тамомлади.

Маъзур катта илмий кеңашга академик О. Акромухжаев ўзбек олимлари номидан вакил бўлиб борди. У конгресснинг махсус конларини қидириш методикаси симпозиумига раҳбарлик қилди. Айни бир вақтда махсус конларини қидириш методикаси бўйича тўлганга бой тажрибалар билан ўртоқлашди.

Ядро физикаси билимининг тадқиқ этишда ўзбек олимлари ҳам самарали ишлар олиб бормоқдалар. Хўш, бу борада кейинги йилларда қандай ижодий ютуқлар қўлга киритилди? Физик олимларнинг келгуси режалари қандай?

Худди шу масалалар бўйича ўзаро фикр алмашиш мақсадида физик олимлар яқинда Венгрияга тўланишлар. Бу илмий ишнинг чинакам ижодий тажрибалар алмашиш мактаби вазифини ўтади. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Физика-техника илмий-техничин институтининг директори академик С. Азимов йиғинда шиткор этиб, қимматли фикрларни ўртага ташлади. Институт олимларининг қўлга киритган ютуқлари ва бошлаб қўйган тадқиқотлари тўғрисида гапириб берди. Институт коллективининг олиб бораётган тадқиқотлари ҳамқасблар томонидан ижодий баҳоқланди.

Усимликларини урчинтиш бўйича

ўтказилган йиғинда ҳам ўзбек олимлари амалга оширган илмий-қузатини ишлари ҳам эътиборга сазовор бўлди. Академик Қ. Зокиров биолог олимларга бу соҳада қилинган ишлар ҳақида ахборот берди. Ўзбек олимларининг илгори сурган фойдали масалаларни йиғиннинг қатнашчилари томонидан қизиқтириш маъқулланди.

Ўзбек олимлари ижодига маъсуб бўлган монографиялар ҳам халқаро илмий йиғинларда ижобий баҳоқланди. Мага бир мисол. В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетда Ленин муқофотининг лауреати Е. Туракулов ташаббус билан илон захарининг ўрганиш лабораторияси очилган эди. Илмий ходимлар тайёрлаган монография яқинда Токиога юборилди. Монография Японияда ўтказилган анималарнинг халқаро конгресси қатнашчилари муҳокамасига таъсир эттилади.

Май охи ҳақ олимлар учун катти ижодий имтиҳон ойи бўлади. Табиғатшунос олимлар яқинда Чехословакияга тўланиш, ўсимликлар дунёсини ўрганиш бўйича ўзаро фикр алмашишлар, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Ботаника» ботаник илмий ходимлари вакиллари ҳам халқаро йиғиндаги актив қатнашиб, тўлганга бой тажрибалар билан ўртоқлашадилар.

Шодиёна улуғ байрам қулибларда Ўзбекистонимиз илм-фан доврўғини кенг тарқатаётган олимларимиз ижодига янги муваффақиятлар тилаймиз. А. АЛИЕВ.

ЮКОРИ ЧИРЧИК РАЙОНИДА
КИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

КОЛХОЗ ва совхозлар йилдан-йилда кўркамланишти. Ўтган йилнинг ўзига раёнда юздан ортқи турар-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Бу йил — шонли юбилей йилда 266 уй қуриш ланлаштирилган. Ҳозиргача 56 уй қуриб битказилди. Байрам арафаси куллари бу уйлар фойдаланишга топширилди. «Ўзбекистон», «Политотдел» колхозларида ҳам қурилиш ишлари жадал бормоқда.

Бу колхозларда шу кунгача 70 дан зиёд уй қурилган. Бу йил колхозчиларнинг қўнчилиги янги уйларга кўчиб киришти. Раёон марказида қурилаётган икки қаватли, 18 квартиралли уйлар ҳам жадал сурьатлар билан тикланмоқда.

КИШИЛАР САЛОМАТЛИГИ ИҶУЛИДА
ЮБИЛЕЙ йилни муносиб кўчи олиш ниятида совет кишилари сидқидил ишломқдалар. Юқори Чирчиқ раёонининг қайси кишлоғи ва қайси колхозига қирманг, ана шу ҳаракатни кўрасиз. Раёонда бу йил бир неча шифохона ва даволаш муассасалари ишга туширилди. «Ўзбекистон» колхозига қурилаётган эллик ўринли касалхона яқинда фойдаланишга топширилди. Паркентда эса турғуқхона қурилмоқда. Раёон марказида қурилаётган эллик ўринли шифохона ҳам юбилей йили учун муносиб совғаидр.

Шифохоналарда беморларни даволаш учун барча широт яратилди, лабораториялари замонавий медицина асбоблари билан таъминланди.

МАГАЗИНЛАР, МАШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БИНОЛАРИ
РАЙОН марказида ҳам, узоқ узоқ кишлоқларда ҳам янги-янги қурилишлар аж олиб кетди. Янгиборда бир неча саноат моллари магизинлари қатори янги кўтарилаётган икки қаватли университет кишлоқ кўрнини очиб юборди. Бу университетда 70 дан ортқи киши хизмат қилди. Шунингдек, машиий хизмат кўрсатиш юмбикати учун қурилаётган икки қаватли янги бино ҳам шу юбилей йилда фойдаланишга топширилди.

РАЙОН марказида ҳам, узоқ узоқ кишлоқларда ҳам янги-янги қурилишлар аж олиб кетди. Янгиборда бир неча саноат моллари магизинлари қатори янги кўтарилаётган икки қаватли университет кишлоқ кўрнини очиб юборди. Бу университетда 70 дан ортқи киши хизмат қилди. Шунингдек, машиий хизмат кўрсатиш юмбикати учун қурилаётган икки қаватли янги бино ҳам шу юбилей йилда фойдаланишга топширилди.

РАЙОН марказида ҳам, узоқ узоқ кишлоқларда ҳам янги-янги қурилишлар аж олиб кетди. Янгиборда бир неча саноат моллари магизинлари қатори янги кўтарилаётган икки қаватли университет кишлоқ кўрнини очиб юборди. Бу университетда 70 дан ортқи киши хизмат қилди. Шунингдек, машиий хизмат кўрсатиш юмбикати учун қурилаётган икки қаватли янги бино ҳам шу юбилей йилда фойдаланишга топширилди.

РАЙОН марказида ҳам, узоқ узоқ кишлоқларда ҳам янги-янги қурилишлар аж олиб кетди. Янгиборда бир неча саноат моллари магизинлари қатори янги кўтарилаётган икки қаватли университет кишлоқ кўрнини очиб юборди. Бу университетда 70 дан ортқи киши хизмат қилди. Шунингдек, машиий хизмат кўрсатиш юмбикати учун қурилаётган икки қаватли янги бино ҳам шу юбилей йилда фойдаланишга топширилди.

АҲОЛИГА ҚУЛАЙ БЎЛСИН ДЕБ
ПАРКЕНТ кишлоғида гоҳида ариқ сувлари лойқаланиб оқса, гоҳида тиниб қолар эди. Кейинги йилларда кишлоқ хўсига хўси қўшилмоқда. Кўчаларга асфальт ётқизилмоқда, янги-янги уйлар қурилмоқда. Кишлоқ аҳолиси ҳаммадан ҳам водопровод қурилишидан мамнун бўлган. Бунинг учун 25 минг сўм пул ажратилди. Кишлоқнинг ҳамма кўчаларига водопровод кранлари ўриштиди.

ИЎЛЛАР РАВОН
РАЙОНда равои ва асфальтланган кўчалар кўп. Марказидан колхоз ва совхозларга борадиган текис ва тўғри йўллар борган сари кўпаймоқда. Ўтган йили ҳам янги кўчалар очилди. Бу йил раёонда 8 километр йўл асфальтланди. Бу иш учун тайёрланган ишлари бошланди.

РАЙОНда равои ва асфальтланган кўчалар кўп. Марказидан колхоз ва совхозларга борадиган текис ва тўғри йўллар борган сари кўпаймоқда. Ўтган йили ҳам янги кўчалар очилди. Бу йил раёонда 8 километр йўл асфальтланди. Бу иш учун тайёрланган ишлари бошланди.

РАЙОНда равои ва асфальтланган кўчалар кўп. Марказидан колхоз ва совхозларга борадиган текис ва тўғри йўллар борган сари кўпаймоқда. Ўтган йили ҳам янги кўчалар очилди. Бу йил раёонда 8 километр йўл асфальтланди. Бу иш учун тайёрланган ишлари бошланди.

РАЙОНда равои ва асфальтланган кўчалар кўп. Марказидан колхоз ва совхозларга борадиган текис ва тўғри йўллар борган сари кўпаймоқда. Ўтган йили ҳам янги кўчалар очилди. Бу йил раёонда 8 километр йўл асфальтланди. Бу иш учун тайёрланган ишлари бошланди.

РАЙОНда равои ва асфальтланган кўчалар кўп. Марказидан колхоз ва совхозларга борадиган текис ва тўғри йўллар борган сари кўпаймоқда. Ўтган йили ҳам янги кўчалар очилди. Бу йил раёонда 8 километр йўл асфальтланди. Бу иш учун тайёрланган ишлари бошланди.

БИЛИМ УЧОҚЛАРИ
Раёонда ҳар йили мактаблар учун янги бинолар қурилмоқда. «Политотдел» колхозининг «Интернационал» участкасида ўн йиллик мактаб учун қурилаётган икки қаватли бинодо шу кунларда жадал иш бормоқда. «Правда» колхозида эса, 280 ўқувчига мувофиқ, ланган 8 йиллик мактаб қурилишида ҳам иш жиддий тус олди. Бу билим ўқонларида ўқувчиларга қулайлик туғдириш учун яқин ижодланган лабораториялар ҳам бормоқда.

МЕҲНАТИ ЭВАЗИГА...
«Ўзбекистон» колхозининг доғдорларини раёонда ким танимайди дейсиз. Меҳнататор Абдуҳаким Ҷўлов ҳам колхознинг шундай илгорларидан бири. У ўтган йилги меҳнати учун яқин даромад олди. Меҳнат унн эъвозлади. Рўзгори бут, ҳаёти фаровон. Бу йил катта даромад рўзгор ҳаракатидан ҳам ортди. У «Волга» автомашинаси сотиб олди.

Шу колхоз эъзоси Ҳабибулла Бердикулов ҳам чакки даромад олди. У ҳам ўз меҳнати учун даромад олди. Меҳнат унн эъвозлади. Рўзгори бут, ҳаёти фаровон. Бу йил катта даромад рўзгор ҳаракатидан ҳам ортди. У «Волга» автомашинаси сотиб олди.

Шу колхоз эъзоси Ҳабибулла Бердикулов ҳам чакки даромад олди. У ҳам ўз меҳнати учун даромад олди. Меҳнат унн эъвозлади. Рўзгори бут, ҳаёти фаровон. Бу йил катта даромад рўзгор ҳаракатидан ҳам ортди. У «Волга» автомашинаси сотиб олди.

Шу колхоз эъзоси Ҳабибулла Бердикулов ҳам чакки даромад олди. У ҳам ўз меҳнати учун даромад олди. Меҳнат унн эъвозлади. Рўзгори бут, ҳаёти фаровон. Бу йил катта даромад рўзгор ҳаракатидан ҳам ортди. У «Волга» автомашинаси сотиб олди.

Шу колхоз эъзоси Ҳабибулла Бердикулов ҳам чакки даромад олди. У ҳам ўз меҳнати учун даромад олди. Меҳнат унн эъвозлади. Рўзгори бут, ҳаёти фаровон. Бу йил катта даромад рўзгор ҳаракатидан ҳам ортди. У «Волга» автомашинаси сотиб олди.

ФУТБОЛ
ЧЕМПИОН ЎЗ ЎРНИДА

Киев динамочилари ўтган кунин Ростов армиячиларини 2:0 ҳисоби билан мағлубиятга учратиб, пешқадам бўлиб олдилар. «Пахтакор» наводалаги ўйинни Боку шахрида маҳаллий «Нефтяник» билан ўтказди. Тошкентлик футболчилар ўйиннинг иккинчи ярмида олдинга чириб олдилар. Аммо матч тугатишга ўн беш минутча қолганда майдон эгалари ҳисоби тенглаштиришга муваффақ бўлдилар. Командалар ўйини 2:2 ҳисобида тугатиб, биттадан очко олдишди. Тбилиснинг «Динамо» футболчилари миниский клубдошларини 4:2 ҳисобида мағлубиятга учратиб, турнир жадалининг иккинчи поғонасига чириб олишти. «Спартак» яна мағлубиятга учради. Бу сафар улар ҳамшаҳарлик автозаводчилардан енгилди. Ҳисоб 1:3. Олманганин «Қайрат» ва Ереваннинг «Арабат» командалари баҳси натижасиз тугатган бўлса, Одессанин «Черноморск» ва Донецканин «Шахтёр» футболчилари учрашуви 1:1 ҳисобида тугади.

Table with 5 columns: Командалар, Ҳ, Т, О. Rows include Динамо К., Динамо Тб., Динамо М., Динамо Ми., Торпедо М., Нефтяник Б., Пахтакор СКА Р.Д., Шахтёр Д., Торпедо Кт., ЦСКА, Заря Л., Арабат Е., Кр. Советов К., Локомотив М., Қайрат О., Черноморец О.Т., Зенит Л., Спартак М.

Эслатма: Кеча бўлиб ўтган учрашулар натижасиз турнир жадалида ҳисобга олинмаган.

Ўтган кунин «Политотдел» ўз майдонига Алшобдиннинг «Строитель» романдаси билан учрашди. Ўйин 1:0 ҳисоби билан майдон эгалари фойдасига тугади.

Киев динамочилари ўтган кунин Ростов армиячиларини 2:0 ҳисоби билан мағлубиятга учратиб, пешқадам бўлиб олдилар. «Пахтакор» наводалаги ўйинни Боку шахрида маҳаллий «Нефтяник» билан ўтказди. Тошкентлик футболчилар ўйиннинг иккинчи ярмида олдинга чириб олдилар. Аммо матч тугатишга ўн беш минутча қолганда майдон эгалари ҳисоби тенглаштиришга муваффақ бўлдилар. Командалар ўйини 2:2 ҳисобида тугатиб, биттадан очко олдишди. Тбилиснинг «Динамо» футболчилари миниский клубдошларини 4:2 ҳисобида мағлубиятга учратиб, турнир жадалининг иккинчи поғонасига чириб олишти. «Спартак» яна мағлубиятга учради. Бу сафар улар ҳамшаҳарлик автозаводчилардан енгилди. Ҳисоб 1:3. Олманганин «Қайрат» ва Ереваннинг «Арабат» командалари баҳси натижасиз тугатган бўлса, Одессанин «Черноморск» ва Донецканин «Шахтёр» футболчилари учрашуви 1:1 ҳисобида тугади.

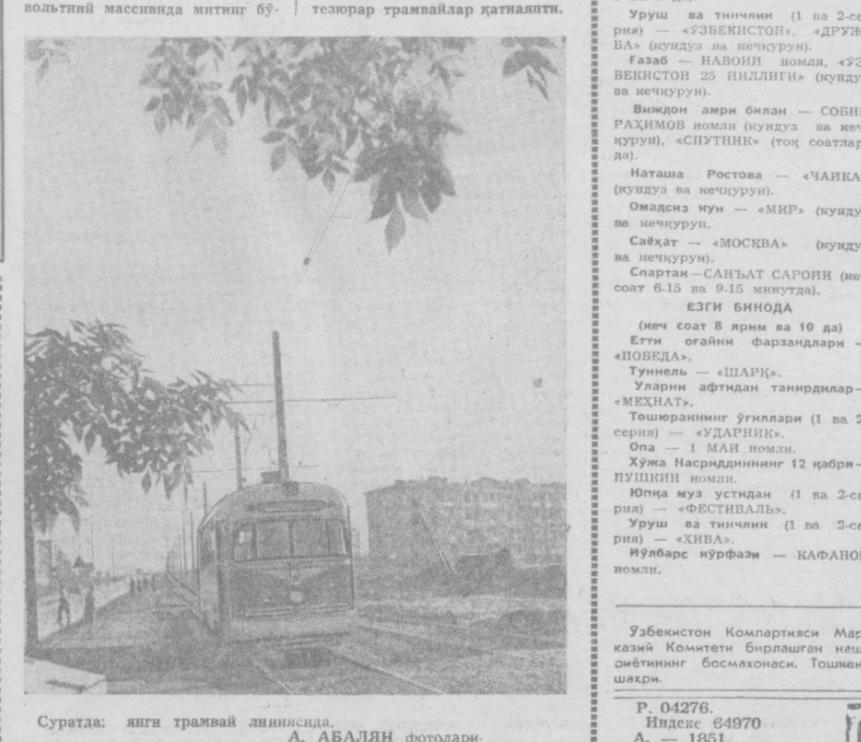
Киев динамочилари ўтган кунин Ростов армиячиларини 2:0 ҳисоби билан мағлубиятга учратиб, пешқадам бўлиб олдилар. «Пахтакор» наводалаги ўйинни Боку шахрида маҳаллий «Нефтяник» билан ўтказди. Тошкентлик футболчилар ўйиннинг иккинчи ярмида олдинга чириб олдилар. Аммо матч тугатишга ўн беш минутча қолганда майдон эгалари ҳисоби тенглаштиришга муваффақ бўлдилар. Командалар ўйини 2:2 ҳисобида тугатиб, биттадан очко олдишди. Тбилиснинг «Динамо» футболчилари миниский клубдошларини 4:2 ҳисобида мағлубиятга учратиб, турнир жадалининг иккинчи поғонасига чириб олишти. «Спартак» яна мағлубиятга учради. Бу сафар улар ҳамшаҳарлик автозаводчилардан енгилди. Ҳисоб 1:3. Олманганин «Қайрат» ва Ереваннинг «Арабат» командалари баҳси натижасиз тугатган бўлса, Одессанин «Черноморск» ва Донецканин «Шахтёр» футболчилари учрашуви 1:1 ҳисобида тугади.

ЯНГИ МАРШРУТ

Байрам арафасида трамвай-троллейбус бошқармаси ходимлари меҳнаткашларга яқин соғға қилишти. Кейинги йилларда қад кўтарган ва тобора широй очиб бораётган Високовскийнинг массиви билан Марказий университетнинг массивида минтип 65-янгини маршрутлар қатнайди.

либ ўтди. Тантанали вазиятда Таштрамининг энг некса илтифатидан бири С. Закиатов қизил лентани қиради. Бу қулайлик учун массив аҳолиси номидан шу ерда яшовчи М. Шафров транспорт ходимларига миннатдорчилик билдириди.

Энг узуи маршрутлардан ҳисобланган бу линияда Ригада илтифат қилинган юшоқ ўринли теюорлар трамвайлар қатнайди.

Суратда: янги трамвай линиясида.

А. АБАЛАН фотолари.

МАРРА—120 КИЛОГРАММ

ҲУЖАЛИГИМИЗДА пахтачилик билан бир қаторда илтифатчилик ҳам жадал ривожлантирилган. Шу мақсадда тутилган планатсияси кеңайтирилган, янги куртхоналар қурилган. Илтифатчи қарларнинг янги бўғини қамолга етатиш. Натижада колхозимиз ҳаммавақт ишла таёёрланган планини тўла ва ошириб бажариб келмоқда.

Илтифатчилик ҳўқалик ақономикасида катта ўрин тутади. У кўлиб топширилган сари колхозининг умумий даромади, колхозларининг шахсий даромади ҳам қўнайишти. Масалан, ўтган йили илтифатчилик 45 минг сўм пул даромад қилди. Бу маблағ илтифатчиликнинг 23—25 кунилик фидокорона меҳнати эвазига келди.

Илтифатчилик — мавсумий иш. Кўрт уруғини инкубацияга қўлиб ишла ҳосилини саранжом-сариниш талаб олдига қадар 28—30 кун фурсат дардор. Илгор илтифатчилик 22—23 ян кунинда давлатга ишла сотилиши. Бундан кўрнини туривдики, вақт қисқа ва ганимат. Иш жарайинда ревалити ҳаракат қилган, ревалитларни самарали фойдаланган, фан ютуқлари, илгор тажрибаларини дадил қўлаган кишилар ва хўналиклар катта хирмон кўтариб, эл-юрт олдига юзи ерув бўлади. Бенаволик қилиб фурсат қўдан бериб қўйилса, аттаг деб қолиш ҳам ҳеч гап эмас.

Ҳар йили колхозимиз, раёонимиз, областимизда шу касб эгаларининг йиғинишлари, тажриба алмашув кечалари ўтказилди. Шунда илгор илтифатчилик ситгари меҳнат ҳам илтифатчи тажрибаларининг ҳақида сўраб қолишди. Ҳа, илтифатчилик илтифатчиликни ривожлантириш, ҳар кунини кўрт уруғидан

олинадиган ҳўқалик кўпайтириш, яли тоғинани оширишда ҳавас қилса арзийдиган, ўрناق оло ярашадиган ишларини қилмоқдалар. Меъ шундан айримларини тилга оламан.

Биз ишла кўртининг боқинида эвено усулга қаттиқ риоя қилмадик. Ҳар бир эвенога 3 кўти кўрт уруғи берамиз. Эвеноларга шу касбини севадиган, фан ютуқлари, илгор тажрибаларини илтифатчилик жорий этиш кўлиб ишла кўришга, қўнчиликлари билан курашга, қолди кишилар танишланган. Улар билан бирма-бир сўхбат ўтказилди. Ҳар бир илтифатчи ўз зиммасига конкрет мажбурият олди. Правление улар ўртага қўйган талабларини тўла бажаради. Масалан, сўнчак таёйрлаш учун тахта, ёғоч, куртхоналар учун чечка, ёқилга етказиб бериш ва ҳозазолар. Илтифатчилик учун ҳамма зарур нарсалар ўз вақтида таёйрлаб берилади.

Бир — ишла кўртининг озуқаси. Ҳосилининг тақдирини кўи яхшидан бағр микдори ва тўйинилганига боғлиқ. Колхозимиз территориясида бағр кўп, биз ундан тежаб-теграб фойдаланамиз. Бир япроқ бағр ёки бир нарданинг иероф бўлишига йўл қўймаймиз. Тут қаторлари ва янги тутилган планатсиялари эвеноларга доимий қилиб биринтиб қўйилган. Бағрин билан кўрт боқини илтифатчилик тут дархатларининг тагини юмшатади, вақтида сўғоради, турди касалликларга қарши профилактик тадбирлар ўтказилади. Бу муҳим ишда мутахассислар уларга ёрдам беради. Бу йил ҳам ана шу фойдали тартибга тўла риоя қиламиз, шаҳарма-шаҳар бағр қидириб юрмаймиз.

Яқинда колхозимиз илтифатчиликнинг йиғиниш бўлиб ўтди. Беш йилликнинг иккинчи йилида 207 кўти кўрт уруғини

нинг ҳар кўтисинида 70 килограммдан ишла етиштириш ҳақида социалистик мажбурият қабул қилинди. Илтифатчилик қаровонбинлари Мастура Эргашева, Шарафат Матхолоқова, Тошхон Отабоева, Жамолхон Мирзабоева, Кумри Мирзоқилова сингари эвено боқилари ҳар кўти кўрт уруғидан олинадиган илтифатчилик сўз бердилар. Ҳозир олинган мажбуриятни шараф билан бажариш кўлиб қизгин иш олиб борилади.

Иккинчи инкубация таёйрлаш кўрт уруғи оғирлиги қўйилди. Бу ерда кўп илтифатчи тажрибага эга бўлган Тўхтақов, Ақбарова, Ҳабибулло Маҳмадова лар иш олиб боради. Улар тут дархатларни бағр ёғини билан инкубациядан чиқарилган уруғини эвеноларга тарқатади, кунда, кунора куртхоналарда бўлиб, ёш кўртини кўздан кечириб турадилар, уни авайлаб парвартириш кўлиб қўйилган вақтида эвено боқиларига масалалар бериб турадилар. Бизда инкубациядан чиқарилган кўртини эвеноларга тарқатиш графитини тузган.

Ким қачон ва қанча кўрт олиштирини билади. Бағлиланган муҳим кўлиб ўзига ажратилган ёш кўртини олиб кетасеради.

Илтифатчиликнинг энг катта, ёруғ ва озода биноларини кўрт боқинида ажратилди. Биноларнинг ҳаммаси ремонтдан чиқарилди, турли ҳанаротлар ва касалликларга қарши профилактик чоралар ўтказилди. Ишла кўртини қанчалик яйратиб боқилди, ишла салмоқдор бўлади. Шу сабабли сўнчакларини кенг қилиб таёйрлашга катта аҳамият берамиз. Ҳозир 150 кўти кўртга етадиган сўнчаклар таёйр. Дурдоғор усталаримиз бу соҳада қизгин иш олиб борапти. Уч-тўрт кунда етарли даража-

да сўнчаклар қилиб бўлинадилар. Бяёни томи баланд, кенг хоналик биноларда сўнчакларини икки қават қилиб қуриш ҳам муваффақиятлик.

Ишла кўртини жуذا нозик бўлади. Инкубациядан чиқарилган кўртини янгилик микозига ҳақ мос келадиган ҳавоси вормаг хоналарда сақлашни келди. Акс ҳолда турди касалликларга чалиниши мумкин. Ундан ташқари баҳор ҳавоси узгарувчи бўлиб, ёш кўртини олақароқ қилиб қўйини ҳам эҳтимомдан узоқ эмас. Ўтган йилларда шундай воқеалар дуч келганизи. Биз шунини ҳисобга олиб, ҳар кўти молга қарини куртхоналарга нечқалар қуриб қўйдик, етарли миқдорда ўтин жамғарилди. Илтифатчилик йиғинишда кўрт боқинида ўтказини учун тузилган махсус комиссия барча хонадорларда бўлиб, илтифатчиликнинг талаб ва эҳтиёжини аниқлаштириш, йўл қўйилган наъчиликлар дар-ола бартараф этилди.

1967 йил — юбилей йили. Колхозимиз пахтакорлари бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтун» етиштирини ҳақида Тоғжонистон ССР Регар раёониданги Ленин номи колхоз боқилари билан мусобақа бўлади. Ҳар икки колхоз илтифатчиликнинг ҳам ҳар кўти кўрт уруғидан 70 килограммдан илтифатчиликнинг учун ахдлаштирилди. Эл-юрт олдига берган сўнчакларини устидан чинамиз, албатта. Бу йил ҳам раёонимиз ва областимизда илгорлар сафига да туриб, ишла таёйрлаш юзасидан зиммага олган социалистик мажбуриятимизни бажарамиз.

Солиқон ДЕҲҚОНОВ, Янгиўздаги Ҳамроқул Турсуқулов номи колхоз илтифатчилик бригадасининг бошлиғи.

„МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ“

А. Навоий номи академик катта опера ва балет театри майдонига миллий чолғу асбоблари кўтарган, беқасам ўйли кишилар пайдо бўлиб қолди. Бирпасла янги-атрофдан талай одам тўпланди. Созандалар куй ва қўшиқ бошлади. Чилонзор раёон паспорт столининг ходими Муҳаббат Хожиканова «Ҳаргиз» қўшиғига ҳамоҳан бўлиб рақсга тушиб кетди. Кино опе-

раторлар ўз аппаратларини ишга солиб юбордилар. Шу кунларда Иттифоқимизда совет милициясининг 50 йиллик юбилейи шарафига «Менинг милициям» номи хўжжати-хроник фильм суратга олинди. Фильм Бутуниттифоқ жомат тартибини сақлаш илмий текширини институт томонидан таёйрланган. Сценарий автори — СССР жомат тартибинини сақлаш миинистри, полковник

В. В. Куценко. Милиция младши лейтенанти Э. Д. Лаврентьев операторлик қилмоқда. Овоз оператори милиция лейтенанти Нина Плетнева. Фильмда милиция органлари ҳаёти акс эттирилди. Бир неча калдрлар Тошкент метрополитен билин ҳаваскорлар тўғрисида аъзоларининг концертга бағишланган. Тўғарак аъзолари Мирзазафар Каримов, старши лейтенант Абдулла

Болтаев раҳбарлигида икки йилдан бери мустақил иш олиб бораётдилар. Ун кишидан иборат бадийн ҳаваскорлар жойларда концерт бериб, томошабиларининг олдинига сазовор бўлиб келмоқда. Улар орасида эшитувчиларига «Шаҳзода» ашуласи билан манзур бўлиб келадиган милиция старши лейтенанти Муҳаммад Холмиров ҳам бор. Муҳаббат Хожиканова ҳам нозибали рақслари билан томошабилар дилини хушнуд этиб келмоқда.